

KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) Nr. 240/96

af 31. januar 1996

om anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 3, på visse kategorier af teknologi-overførselsaftaler

(Tekst af betydning for EØS)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

vedrørende Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse.

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning nr. 19/65/EØF af 2. marts 1965 om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85, stk. 3, på kategorier af aftaler og samordnet praksis⁽¹⁾, senest ændret ved akten vedrørende Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse, særlig artikel 1,efter offentliggørelse af udkast til nærværende forordning⁽²⁾,

efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved forordning nr. 19/65/EØF fik Kommissionen tillagt beføjelse til ved forordning at anvende traktatens artikel 85, stk. 3, på kategorier af aftaler og samordnet praksis, som falder ind under artikel 85, stk. 1, og som pålægger parterne begrænsninger i forbindelse med erhvervelse eller udnyttelse af industrielle ejendomsrettigheder — bl.a. patent-, brugsmode-, mønster- og varemærkerettigheder — eller i forbindelse med rettigheder affødt af aftaler om overdragelse af eller meddelelse af licens på fremstillingsmetoder eller viden om brugen og anvendelsen af fabrikationstekniske fremgangsmåder.
- (2) I medfør af denne beføjelse har Kommissionen udstedt forordning (EØF) nr. 2349/84 af 23. juli 1984 om anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 3, på kategorier af patentlicensaftaler⁽³⁾, senest ændret ved forordning (EF) nr. 2131/95⁽⁴⁾, og forordning (EØF) nr. 556/89 af 30. november 1988 om anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 3, på kategorier af knowhow-licensaftaler⁽⁵⁾, senest ændret ved akten

- (3) For at fremme spredningen af teknisk viden i Fællesskabet og tilskynde til fremstilling af teknisk forbedrede produkter er det hensigtsmæssigt at samle de to gruppefritagelser i én enkelt forordning om teknologioverførselsaftaler og i videst mulige omfang harmonisere og forenkle de bestemmelser, der gælder for patentlicensaftaler og for knowhow-licensaftaler. I den forbindelse bør forordning (EØF) nr. 556/89 ophæves.

- (4) Nærværende forordning skal således finde anvendelse på meddelelse af licenser på nationale patenter i medlemsstaterne, licenser på EF-patenter⁽⁶⁾ samt licenser på europæiske patenter⁽⁷⁾ (»rene patentlicenser«). Den skal også finde anvendelse på aftaler om meddelelse af licens på de former for ikke-patentbeskyttet teknisk viden (f.eks. beskrivelser af fremstillingsmetoder, opskrifter, formler, modeller og mønstre), der normalt betegnes som »knowhow« (»rene knowhow-licenser«) samt på blandede patent- og knowhow-licensaftaler (»blandede« aftaler), som spiller en stadig mere fremtrædende rolle for teknologioverførsel. En række af de begreber, der benyttes i denne forordning, er defineret i artikel 10.

- (5) Patent- og knowhow-licensaftaler er aftaler, hvorved en virksomhed, som er indehaver af et patent eller en knowhow (»licensgiveren«), giver en anden virksomhed (»licenstageren«) ret til at udnytte sit patent eller overfører knowhow til den, navnlig i fremstillings-, udnyttelses- eller markedsføringsøjemed. På baggrund af de hidtidige erfaringer på området er det muligt at afgrænse en kategori af licensaftaler omfattende hele fællesmarkedet eller en del af det, som kan falde ind under bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, men som ikke desto mindre normalt kan antages at opfylde betingelserne i artikel 85, stk. 3, når de pågældende patenter er nødvendige for

⁽¹⁾ EFT nr. 36 af 6. 3. 1965, s. 533/65.⁽²⁾ EFT nr. C 178 af 30. 6. 1994, s. 3.⁽³⁾ EFT nr. L 219 af 16. 8. 1984, s. 15.⁽⁴⁾ EFT nr. L 214 af 8. 9. 1995, s. 6.⁽⁵⁾ EFT nr. L 61 af 4. 3. 1989, s. 1.⁽⁶⁾ Konvention om det europæiske patent for Fællesskabet (EF-patentkonventionen) af 15. december 1975 (EFT nr. L 17 af 26. 1. 1976, s. 1.).⁽⁷⁾ Konvention om meddelelse af europæiske patenter af 5. oktober 1973.

virkeliggørelsen af formålet med den teknologi, der er overført ved en blandet aftale, eller når den overførte knowhow — uanset om den er knyttet til et patent eller ej — er hemmelig, væsentlig og tilstrækkeligt identificeret. Disse definitionskriterier har alene til formål at sikre, at meddelelse af knowhow- eller patentlicens gør det berettiget at indrømme gruppefritagelse for konkurrencebegrænsende forpligtelser. Dette berører ikke parternes ret til at indføje bestemmelser om andre forpligtelser i henhold til aftalen, f.eks. om pligten til at betale licensafgifter, selv om gruppefritagelsen ikke længere gælder.

marketing-knowhow som led i franchiseaftaler, ej heller på visse licensaftaler, der indgås i tilknytning til aftaler om etablering af joint ventures eller patentfællesskaber, eller på aftaler om meddelelse af licens til gengæld for andre licenser, der ikke angår forbedringer eller nye anvendelser af den overførte teknologi, da sådanne aftaler rejser problemer af en anden karakter, som på indeværende stadium ikke kan løses i en enkelt forordning (artikel 5).

(6) Denne forordning bør også gælde for rene eller blandede aftaler, der tillige indeholder bestemmelser om licens på andre intellektuelle ejendomsrettigheder end patenter (navnlig varemærker, model- og mønsterrettigheder og ophavsret, f.eks. til programmel), når en sådan supplerende licens kan fremme udnyttelsen af den overførte teknologi og kun indebærer accessoriske klausuler.

(7) Selv om sådanne rene eller blandede aftaler ikke alene indeholder forpligtelser vedrørende områder inden for fællesmarkedet, men også forpligtelser angående tredjelande, er det ikke til hinder for, at denne forordning kan finde anvendelse på de forpligtelser, der gælder på områder inden for fællesmarkedet. Har licensaftaler indgået for tredjelande eller for områder, der strækker sig ud over Fællesskabets grænser, imidlertid virkninger inden for fællesmarkedet, der kan falde ind under artikel 85, stk. 1, bør forordningen gælde for disse forpligtelser i samme omfang som for aftaler gældende for områder inden for fællesmarkedet.

(8) Eftersom formålet med denne forordning er at fremme udbredelsen af ny teknologi og bedre fremstillingsmetoder, bør dens anvendelse være betinget af, at licenstagere selv fremstiller licensprodukterne eller lader dem fremstille for sin regning eller — såfremt licensproduktet er en tjenesteydelse — at licenstagere selv udfører tjenesteydelsen eller lader den udføre for sin regning, uanset om licenstagere også har ret til at udnytte fortrolig viden tilhørende licensgiveren til markedsføring og salg af licensproduktet eller ej. Nærværende forordning bør således ikke gælde for aftaler, der udelukkende vedrører salg. Den bør heller ikke finde anvendelse på aftaler om meddelelse af

(9) I betragtning af de lighedspunkter, der består mellem salg af et patent og meddelelse af eksklusivlicens, og den deraf følgende risiko for, at bestemmelserne i denne forordning omgås ved at lade konkurrencebegrænsende eksklusivlicenser fremstå som overdragelser, bør denne forordning tillige finde anvendelse på aftaler om overdragelse og erhvervelse af patenter og knowhow, når risikoen i forbindelse med den økonomiske udnyttelse forbliver hos overdrageren. Forordningen bør desuden gælde for de licensaftaler, hvor licensgiveren ikke er indehaveren af det pågældende patent eller den pågældende knowhow, men af indehaveren har fået bemyndigelse til at meddele licens (således som det f.eks. er tilfældet med underlicenser), samt for de licensaftaler, hvor aftaleparternes rettigheder og forpligtelser varetages af associerede virksomheder (artikel 6).

(10) Aftaler om eksklusive licenser, dvs. aftaler, hvor licensgiveren forpligter sig til ikke selv at udnytte den overførte teknologi inden for det af licensen omfattede område eller til ikke at meddele andre licenser inden for dette område, falder ikke nødvendigvis ind under traktatens artikel 85, stk. 1, når de tager sigte på indførelse og beskyttelse af en ny teknologi på licensområdet, idet der må tages hensyn til den forskningsindsats, der er ydet, til den øgede konkurrence, bl.a. mellem mærker, og til den forbedring af de implicerede virksomheders konkurrenceevne, som spredningen af innovation i Fællesskabet vil resultere i. For så vidt som eksklusive licensaftaler falder ind under artikel 85, stk. 1, bør de medtages i forordningens artikel 1, således at de også kan være omfattet af gruppefritagelsen.

(11) Fritagelsen af eksportforbud pålagt licensgiveren og dennes licenstagere foregriber ikke en eventuel udvikling i EF-Domstolens retspraksis med hensyn til artikel 30-36 og artikel 85, stk. 1, i forbindelse

med sådanne eksportforbud, bl.a. når der er tale om forbud mod, at licenstageren markedsfører licensproduktet på andre licenstageres område (forbud mod passiv konkurrence).

gang blev markedsført inden for Fællesskabet, uanset om den teknologi, der overføres til det pågældende område, omfatter knowhow, patenter eller begge dele samtidig.

- (12) De forpligtelser, der opregnes i artikel 1, bidrager generelt til at forbedre produktionen og til at fremme den tekniske udvikling. De tilskynder patent- og knowhow-indehaverne til at meddele licenser, samtidig med at de tilskynder licenstagere til at investere i fremstilling, anvendelse og markedsføring af nye produkter eller brug af nye fremstillingsmetoder. Sådanne forpligtelser kan tillades i forbindelse med denne forordning, når de angår områder, hvor licensproduktet er beskyttet af patenter, så længe disse er i kraft.
- (13) Det kan være vanskeligt at afgøre, hvornår knowhow ikke længere kan betragtes som hemmelig, og på områder, hvor der kun overføres knowhow, bør gyldigheden af ovennævnte forpligtelser derfor være tidsbegrænset. For at sikre en beskyttelse af tilstrækkelig lang varighed, bør varigheden af en sådan periode beregnes fra og med den dato, hvor licensproduktet første gang markedsføres af en licenstagere inden for Fællesskabet.
- (14) Der kan kun ved individuel beslutning indrømmes fritagelse efter artikel 85, stk. 3, for en områdebeskyttelse af længere varighed i knowhowaftaler, og i særdeleshed når det drejer sig om at beskytte kostelige og risikobetonede investeringer, eller når parterne ikke var konkurrenter til hinanden på det tidspunkt, hvor licensen blev meddelt. I øvrigt vil parterne frit kunne forlænge varigheden af deres aftaler med henblik på at kunne udnytte eventuelle forbedringer eller fastsætte bestemmelser om betaling af supplerende licensafgift. I sådanne tilfælde kan en forlængelse af områdebeskyttelsens varighed regnet fra det tidspunkt, hvor der blev meddelt licens på en hemmelig forbedring inden for Fællesskabet, imidlertid kun godkendes ved individuel beslutning. Såfremt bestræbelserne på at opnå forbedringer fører til særskilte innovationer set i forhold til den overførte teknologi, kan parterne indgå en ny aftale, der nyder godt af den ved denne forordning hjemlede fritagelse.
- (15) Fritagelsen bør desuden omfatte bestemmelser, der pålægger licenstagere forpligtelse til ikke at markedsføre licensproduktet på andre licenstagere område (dvs. forbud mod ikke blot aktiv, men også mod passiv konkurrence) i et begrænset antal år efter det tidspunkt, hvor licensproduktet første gang blev markedsført inden for Fællesskabet, uanset om den teknologi, der overføres til det pågældende område, omfatter knowhow, patenter eller begge dele samtidig.
- (16) Den fritagelse, der indrømmes for bestemmelser om områdebeskyttelse, bør gælde i hele fritagelsesperioden, så længe de nødvendige patenter fortsat er gyldige, eller den pågældende knowhow fortsat er hemmelig og væsentlig. Parterne i blandede patent- og knowhow-licensaftaler bør kunne nyde godt af den længste af de beskyttelsesperioder på området, som henholdsvis eksistensen af et patent eller en knowhow yder dem.
- (17) De i artikel 1 opregnede forpligtelser opfylder normalt også de andre betingelser for anvendelse af artikel 85, stk. 3. Forbrugere vil normalt få en rimelig andel af fordelene i kraft af et mere righoldigt udbud på markedet. For at sikre dem disse fordele bør det være udelukket at bringe artikel 1 i anvendelse, når parterne aftaler at nægte at efterkomme ordrer fra forbrugere eller forhandlere, der er etableret på deres respektive områder, og som agter derefter at videresælge varen til eksport, eller når parterne aftaler at træffe andre foranstaltninger til at forhindre parallelimport. Således præciseret indebærer de ovennævnte forpligtelser kun de begrænsninger, der er nødvendige for at nå de tilsigtede mål.
- (18) Der bør i denne forordning opregnes en række forpligtelser, som normalt findes i licensaftaler, men som generelt ikke er konkurrencebegrænsende, således at det sikres, at disse forpligtelser også falder ind under gruppefritagelsen, såfremt de som følge af særlige økonomiske eller juridiske omstændigheder skulle være omfattet af artikel 85, stk. 1. Opregningen i artikel 2 er ikke udtømmende.
- (19) I denne forordning bør det desuden præciseres, hvilke begrænsninger og bestemmelser der ikke må optræde i licensaftaler, hvis de skal kunne være omfattet af gruppefritagelsen. De begrænsninger, der opregnes i artikel 3, kan falde ind under forbuddet i artikel 85, stk. 1, men skønt det er forbundet med overførslen af teknologi, kan de ikke generelt antages at have de positive virkninger, der kræves i artikel 85, stk. 3, hvilket er forudsætningen for gruppefritagelse. Sådanne begrænsninger kan kun godkendes ved individuel beslutning, bl.a. i betragtning af de implicerede virksomheders størrelse og graden af koncentration på markedet.

- (20) Bestemmelser, der pålægger licenstageren pligt til at ophøre med at udnytte den overførte teknologi efter aftalens udløb (artikel 2, stk. 1, nr. 3), og til at videregive de forbedringer, han måtte tilføre, til licensgiveren (artikel 2, stk. 1, nr. 4), er normalt ikke konkurrencebegrænsende. Forbuddet mod at udnytte den overførte teknologi efter aftalens udløb kan opfattes som et ganske normalt element i en licens, for ellers ville licensgiveren være nødt til at overføre patenter og knowhow på ubestemt tid. At licenstageren pålægges pligt til at meddele licensgiveren licens på de af ham tilførte forbedringer af den overførte knowhow og/eller de meddelte patenter, vil normalt heller ikke have nogen konkurrencebegrænsende virkning, forudsat at licenstageren i henhold til aftalen har adgang til licensgiverens fremtidige erfaringer og opfindelser. Der foreligger derimod en konkurrencebegrænsning, når aftalen pålægger licenstageren pligt til at afstå sine rettigheder til forbedringer, han har tilført den overførte teknologi, til licensgiveren (artikel 3, nr. 6).
- (21) Listen over aftalebestemmelser, der ikke er til hinder for fritagelse, omfatter også bestemmelser, der pålægger licenstageren pligt til at fortsætte med at betale licensafgift indtil aftalens udløb, hvad enten den overførte knowhow er blevet gjort alment tilgængelig af tredjemand eller af licenstageren selv (artikel 2, stk. 1, nr. 7). For at lette licenstagernes betaling af licensafgifterne bør parterne desuden frit kunne bestemme, at betalingen af afgiften for udnyttelsen af den overførte teknologi skal spredes over en periode, der går ud over de pågældende patenters gyldighedsperiode, f.eks. ved fastsættelse af en lavere licensafgift. Der er generelt ingen grund til at beskytte parterne mod forudselige økonomiske konsekvenser af en aftale, de frit har indgået, eller til at begrænse deres frie valg af, hvordan de ønsker at finansiere teknologioverførslen og fordele den risiko, der er forbundet med udnyttelsen af den overførte teknologi. Er der derimod tale om at fastsætte licensafgifter med det formål at begrænse konkurrencen på en af de i artikel 3 nævnte måder, er fritagelsen udelukket.
- (22) Bestemmelser om, at licenstageren kan må udnytte den overførte teknologi inden for et eller flere tekniske anvendelsesområder eller på et eller flere produktmarkeder, falder heller ikke ind under artikel 85, stk. 1, da licensgiveren har ret til kun at overføre sin teknologi til afgrænsede formål (artikel 2, stk. 1, nr. 8).
- (23) Indeholder aftalen bestemmelser, hvorefter parterne deler kunderne inden for samme teknologiske anvendelsesområde eller samme produktmarked mellem sig, det være sig gennem et egentligt forbud mod at levere til bestemte kundegrupper eller en forpligtelse med tilsvarende virkning, kan den ikke falde ind under gruppefritagelsen, såfremt aftaleparterne er konkurrenter til hinanden med hensyn til aftaleprodukterne (artikel 3, nr. 4). Mellem aftaleparter, som ikke er indbyrdes konkurrenter, er sådanne begrænsninger underlagt indsigelsesproceduren. Bestemmelserne i artikel 3 gælder ikke i de tilfælde, hvor formålet med at meddele patent- eller knowhow-licens er at skaffe en kunde en forsyningskilde mere. I så fald er forbuddet mod, at den anden licenstag leverer til andre end den pågældende kunde, nødvendigt for at kunne meddele licens til den anden leverandør, eftersom formålet ikke er at tilvejebringe en uafhængig forsyningskilde på markedet. Det samme er tilfældet med restriktioner angående de mængder, licenstageren må levere til den pågældende kunde (artikel 2, stk. 1, nr. 13).
- (24) Ud over de allerede nævnte aftalebestemmelser indeholder listen over konkurrencebegrænsninger, der udelukker fritagelse, desuden restriktioner angående salgspriser for licensproduktet og produktions- eller salgsmængder, idet sådanne restriktioner indebærer en betydelig indskrænkning af licenstagernes muligheder for at udnytte den overførte teknologi og især mængdemæssige restriktioner kan have samme virkning som et eksportforbud (artikel 3, nr. 1 og 5). Det gælder ikke, når der meddeles licens på udnyttelse af en teknologi i bestemte produktionsanlæg, og licenstageren samtidig får overført en bestemt teknologi til etablering, drift og vedligeholdelse af disse anlæg med ret til at forøge deres kapacitet eller etablere nye anlæg til eget brug på normale forretningsvilkår. Det er i øvrigt legitimt at forhindre licenstageren i at udnytte licensgiverens særlige teknologi til at etablere anlæg for tredjemand, eftersom aftalen ikke har til formål at give licenstageren mulighed for at give andre producenter adgang til licensgiverens teknologi, så længe denne fortsat er hemmelig eller patentbeskyttet (artikel 2, stk. 1, nr. 12).
- (25) Aftaler, der ikke automatisk falder ind under fritagelsen, fordi de indeholder bestemmelser, som ikke udtrykkeligt er fritaget efter denne forordning, men som heller ikke udtrykkeligt er udelukket fra at være fritaget, hvilket bl.a. gælder de i artikel 4, stk. 2, opregnede bestemmelser, vil under visse omstændigheder alligevel kunne falde ind under gruppefritagelsen. Kommissionen vil hurtigt kunne

fastslå, om det er tilfældet ud fra de oplysninger, virksomhederne tilsender den i henhold til bestemmelserne i Kommissionens forordning (EF) nr. 3385/94⁽¹⁾. Kommissionen kan dispensere fra kravet om meddelelse af enhver enkeltoplysning, der skal gives i AB-skemaet, når den ikke skønner den pågældende oplysning nødvendig. Den vil normalt kun kræve fremsendelse af licensaftalen i dens fulde ordlyd samt en skønsmæssig angivelse af markedsstrukturen og licenstagernes markedsandel på grundlag af de direkte tilgængelige oplysninger. Sådanne aftaler bør derfor anses at være omfattet af fritagelsen efter denne forordning, når de er blevet anmeldt til Kommissionen, og denne ikke inden for en nærmere fastsat frist har rejst indsigelse mod dem.

- (26) Har aftaler, der er fritaget efter denne forordning, alligevel virkninger, som er i strid med artikel 85, stk. 3, kan Kommissionen trække gruppefritagelsen tilbage, bl.a. når licensprodukterne ikke er udsat for en effektiv konkurrence på licensområdet (artikel 7). Det kan være tilfældet, når licenstageren har en stærk position på markedet. I sin vurdering af konkurrenceforholdene vil Kommissionen lægge særlig vægt på de situationer, hvor licenstageren har en markedsandel på over 40 % på det samlede marked for licensprodukterne og alle de produkter eller tjenesteydelser, der som følge af deres egenskaber, pris og anvendelse af forbrugeren betragtes som indbyrdes udskiftelige eller substituerbare.
- (27) Aftaler, som opfylder betingelserne i artikel 1 og 2, og som hverken har til formål eller til følge at begrænse konkurrencen på nogen anden måde, behøver ikke længere at blive anmeldt. Virksomheder kan dog altid i særlige tilfælde indgive begæring om negativattest eller fritagelse efter artikel 85, stk. 3 i henhold til Rådets forordning nr. 17⁽²⁾, senest ændret ved akten vedrørende Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse. De kan i særdeleshed anmelde aftaler, der indeholder bestemmelse om, at licensgiveren ikke må meddele andre licenser inden for licensområdet, når licenstageren har eller risikerer at få en markedsandel på over 40 % —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

1. I medfør af traktatens artikel 85, stk. 3, og på de nedenfor fastsatte betingelser erklæres bestemmelserne i

traktatens artikel 85, stk. 1, hermed uanvendelige på rene patent- eller knowhow-licensaftaler og på blandede patent- og knowhow-licensaftaler samt på aftaler, der indeholder supplerende bestemmelser om andre intellektuelle ejendomsrettigheder end patenter, hvori der kun deltager to virksomheder, og som indeholder en eller flere af følgende forpligtelser:

- 1) en forpligtelse for licensgiveren til ikke at give andre virksomheder tilladelse til at udnytte den overførte teknologi på licensområdet
- 2) en forpligtelse for licensgiveren til ikke selv at udnytte den overførte teknologi på licensområdet
- 3) en forpligtelse for licenstageren til ikke at udnytte den overførte teknologi på licensgiverens område inden for fællesmarkedet
- 4) en forpligtelse for licenstageren til ikke at fremstille eller anvende licensproduktet og til ikke at benytte licensmetoden på de områder inden for fællesmarkedet, der er tildelt andre licenstagere
- 5) en forpligtelse for licenstageren til ikke at føre en aktiv markedsføringspolitik for licensproduktet på andre licenstagernes områder inden for fællesmarkedet og specielt til ikke at drive målrettet reklame på disse områder, etablere filialer eller føre lagre med henblik på salg af dette produkt på disse områder
- 6) en forpligtelse for licenstageren til ikke at markedsføre licensproduktet på andre licenstagernes områder inden for fællesmarkedet efter leveringsanmodninger afgivet uden opfordring
- 7) en forpligtelse for licenstageren til i hele aftalens gyldighedsperiode kun at benytte licensgiverens varemærke eller den af ham foreskrevne præsentation af varen, forudsat at licenstageren ikke er afskåret fra at angive sig selv som producent af licensprodukterne
- 8) en forpligtelse for licenstageren til kun at fremstille den mængde licensprodukter, han har brug for til fremstilling af sin egne produkter, og kun sælge licensproduktet som en integreret del af eller reservedel til sine egne produkter eller i anden form for tilknytning til salget af disse, forudsat at licenstageren frit kan fastsætte størrelsen af disse mængder.

2. For rene patentlicensaftaler gælder den fritagelse, der herved hjemles for de i stk. 1 nævnte forpligtelser, kun så længe licensproduktet er beskyttet af nødvendige parallelle patenter på henholdsvis licenstagernes (nr. 1, 2, 7 og

⁽¹⁾ EFT nr. L 377 af 31. 12. 1994, s. 28.

⁽²⁾ EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.

8), licensgiverens (nr. 3) og andre licenstagere (nr. 4 og 5) områder. Fritagelsen for den i stk. 1, nr. 6, nævnte forpligtelse gælder i et tidsrum på højst fem år regnet fra den dato, hvor licensproduktet første gang blev markedsført på fællesmarkedet af en af licenstagerne, så længe produktet på disse områder er beskyttet af parallelle patenter.

3. For rene knowhow-licensaftaler kan den fritagelse, der herved hjemles for de i stk. 1, nr. 1-5 nævnte forpligtelser, ikke strække sig over mere end ti år regnet fra den dato, hvor licensproduktet første gang blev markedsført inden for fællesmarkedet af en af licenstagerne.

Fritagelsen for den i stk. 1, nr. 6, nævnte forpligtelse gælder i et tidsrum på højst fem år regnet fra den dato, hvor produktet første gang blev markedsført inden for fællesmarkedet af en af licenstagerne.

For de i stk. 1, nr. 7 og 8, nævnte forpligtelser gælder fritagelsen under hele aftalens varighed dog kun, så længe licensproduktet er beskyttet af nødvendige parallelle patenter eller den overførte knowhow fortsat er hemmelig og væsentlig.

Fritagelsen efter stk. 1 finder dog kun anvendelse, når parterne på behørig vis har identificeret den oprindelige knowhow og de eventuelle forbedringer, som den ene part har fået adgang til, og som i overensstemmelse med aftalen og dens formål er meddelt den anden part, og kun så længe denne knowhow fortsat er hemmelig og væsentlig.

4. For blandede patent- og knowhow-licensaftaler gælder fritagelsen efter stk. 1, nr. 1-5, i de medlemsstater, hvor den overførte teknologi er beskyttet af nødvendige patenter, så længe licensproduktet er beskyttet af sådanne patenter, når varigheden af denne beskyttelse overstiger de i stk. 3 nævnte tidsrum.

Varigheden af fritagelsen efter stk. 1, nr. 6, kan ikke overstige den femårige periode, der er fastsat i stk. 2 og 3.

Sådanne aftaler kan dog kun være fritaget efter stk. 1, så længe patenterne fortsat er gyldige, eller så længe den overførte knowhow er identificeret, hemmelig og væsentlig, idet fritagelsen gælder for den længste af disse to perioder.

5. Fritagelsen efter stk. 1 gælder også, når parterne i deres aftaler fastsætter forpligtelser af samme art som de i

stk. 1 nævnte, men med mere begrænset rækkevidde end den efter stk. 1 tilladte.

Artikel 2

1. Artikel 1 finder anvendelse, selv om aftalen måtte indeholde bl.a. følgende klausuler, der generelt ikke er konkurrencebegrænsende:

- 1) en forpligtelse for licenstageren til ikke at videregive den af licensgiveren meddelte knowhow; licenstageren kan også være underlagt denne forpligtelse efter aftalens udløb
- 2) en forpligtelse for licenstageren til ikke at meddele underlicens eller overdrage licensen til andre
- 3) en forpligtelse for licenstageren til ikke at udnytte den overførte knowhow eller de meddelte patenter efter aftalens udløb, så længe denne knowhow fortsat er hemmelig, eller patenterne fortsat er gyldige
- 4) en forpligtelse for licenstageren til at give licensgiveren licens på de forbedringer eller nye anvendelser, han måtte have tilført den overførte teknologi, på betingelse af:
 - at denne licens, såfremt den angår en forbedring, som kan adskilles fra den oprindeligt overførte teknologi, ikke meddeles på et eksklusivt grundlag, således at licenstageren frit kan udnytte de forbedringer, han selv har tilført, eller meddele licens herpå til tredjemand, i det omfang hvor det ikke indebærer videregivelse af den knowhow, der er meddelt ham af licensgiveren, og som fortsat er hemmelig, samt
 - at licensgiveren forpligter sig til at give licenstageren eksklusiv eller ikke-eksklusiv licens på egne forbedringer

5) en forpligtelse for licenstageren til at overholde mindstekrav til licensproduktets kvalitet, herunder tekniske specifikationer, eller til at købe produkter eller tjenesteydelser hos licensgiveren eller en af denne udpeget virksomhed, i det omfang hvor sådanne kvalitetskrav, produkter eller tjenesteydelser er nødvendige for

- a) at sikre en teknisk korrekt udnyttelse af den overførte teknologi eller
- b) at sikre, at licenstagernes produktion opfylder de kvalitetsnormer, der gælder for licensgiveren og de øvrige licenstagere

og for at tillade licensgiveren at føre kontrol hermed

- 6) forpligtelser
- a) til at underrette licensgiveren om enhver uretmæssig udnyttelse af hans knowhow eller enhver krænkelse af hans patenter eller
 - b) til at anlægge eller bistå licensgiveren med at anlægge retssag i tilfælde af en sådan uretmæssig udnyttelse eller krænkelse
- 7) en forpligtelse for licenstageren til at fortsætte med at betale licensafgift
- a) indtil aftalens udløb, med de beløb, for de perioder og på den måde, som parterne frit har aftalt, såfremt den overførte knowhow bliver almindeligt tilgængelig, uden at det kan tilskrives licensgiveren, eventuelt med tillæg af skadeserstatning, såfremt den overførte knowhow eller teknologi er blevet almindeligt tilgængelig som følge af, at licenstageren har handlet i strid med aftalen
 - b) i en periode efter de meddelte patenters udløb for at lette betalingen af afgiften
- 8) en forpligtelse for licenstageren til kun at udnytte den overførte teknologi til et eller flere af denne teknologiske tekniske anvendelsesformål eller på et eller flere produktmarkeder
- 9) en forpligtelse for licenstageren til at betale en mindsteafgift eller fremstille en mindstemængde af licensprodukter eller foretage et vist mindstemål af udnyttelseshandlinger
- 10) en forpligtelse for licensgiveren til at lade gunstigere licensbetingelser, som han efter aftalens indgåelse måtte indrømme andre virksomheder, gælde også for licenstageren
- 11) en forpligtelse for licenstageren til på licensproduktet at angive licensgiverens navn eller patentnummeret
- 12) en forpligtelse for licenstageren til ikke at anvende licenstagernes teknologi til at opføre anlæg for tredjemand; dette må dog ikke indskrænke licenstagernes ret til at udvide kapaciteten i sine anlæg eller opføre nye anlæg til eget brug på normale forretningsvilkår, bl.a. mod betaling af supplerende licensafgifter
- 13) en forpligtelse for licenstageren til kun at levere en begrænset mængde licensprodukter til en bestemt kunde, når licensen er meddelt for at skaffe denne kunde en yderligere forsyningskilde inden for licensområdet; dette gælder også, når kunden er licenstageren, og licensen, som meddeles med det formål at tilvejebringe en yderligere forsyningskilde, er betinget af, at kunden selv fremstiller licensprodukterne eller lader dem fremstille af en underleverandør
- 14) et forbehold om at licensgiveren har ret til at gøre de med et patent forbundne rettigheder gældende for at modsætte sig licenstagernes udnyttelse af den overførte teknologi uden for licensområdet
- 15) licensgiveren har ret til at opsiges aftalen i tilfælde af, at licenstageren anfægter den hemmelige eller væsentlige karakter af den overførte knowhow eller gyldigheden af patenter tilhørende licensgiveren eller virksomheder forbundet med denne, hvorpå der er meddelt licens inden for fællesmarkedet
- 16) et forbehold om at licensgiveren har ret til at bringe en patentlicens til ophør, såfremt licenstageren gør gældende, at det pågældende patent ikke er nødvendigt
- 17) en forpligtelse for licenstageren til at fremstille og markedsføre licensproduktet efter bedste evne
- 18) et forbehold om at licensgiveren har ret til at ophæve den eksklusive karakter af den meddelte licens og ophøre med at meddele licenstageren licens på forbedringer, hvis licenstageren begynder at konkurrere inden for fællesmarkedet med licensgiveren, med virksomheder, der er forbundet med licensgiveren, eller med andre virksomheder inden for områderne forskning og udvikling, fremstilling eller anvendelse og afsætning af konkurrerende produkter samt et forbehold om, at licensgiveren har ret til kræve, at licenstageren godtgør, at den overførte teknologi ikke anvendes til fremstilling af andre varer og udførelse af andre tjenesteydelser end de af licensen omfattede.
2. Falder de i stk. 1 nævnte aftalebestemmelser undtagelsesvis ind under artikel 85, stk. 1, er de også fritaget, selv om de ikke er ledsaget af nogen af de forpligtelser, der er fritaget efter artikel 1.
3. Fritagelsen efter stk. 2 gælder også, når parterne i deres aftaler fastsætter bestemmelser af samme art som de i stk. 1 omhandlede, men med mere begrænset rækkevidde.

Artikel 3

Artikel 1 og artikel 2, stk. 2, finder ikke anvendelse, når

- 1) en af parterne er underlagt begrænsninger med hensyn til fastsættelse af priser, priselementer eller rabatter for licensprodukterne

2) en af parterne pålægges begrænsninger i adgangen til at konkurrere inden for fællesmarkedet med den anden part, med virksomheder, der er forbundet med denne, eller med andre virksomheder inden for områderne forskning og udvikling, fremstilling eller anvendelse og afsætning af konkurrerende produkter, jf. dog artikel 2, stk. 1, nr. 17 og 18

3) parterne eller en af parterne uden objektiv begrundelse pålægges pligt til:

a) at nægte at efterkomme ordrer fra brugere eller forhandlere, der er etableret på deres respektive område, og som agter at afsætte produkterne på andre områder inden for fællesmarkedet

b) at lægge hindringer i vejen for, at brugere eller forhandlere kan købe produkterne hos andre forhandlere inden for fællesmarkedet, bl.a. når de håndhæver intellektuelle ejendomsrettigheder eller træffer foranstaltninger til at forhindre disse brugere eller forhandlere i at erhverve produkter, der lovligt er markedsført inden for fællesmarkedet af licensgiveren eller med dennes samtykke, uden for licensområdet, eller i at afsætte dem på licensområdet

eller når sådanne handlinger er resultat af en samordning mellem parterne

4) parterne før meddelelsen af licens var indbyrdes konkurrerende producenter, og den ene part på samme tekniske anvendelsesområde eller samme produktmarked pålægges begrænsninger med hensyn til, hvilke kunder han må sælge til, bl.a. i form af forbud mod at levere til bestemte kundegrupper, mod at benytte bestemte distributionsformer eller med det formål at opdele kundekredsen mod at benytte bestemte typer produktemballager, jf. dog artikel 1, stk. 1, nr. 7, og artikel 2, stk. 1, nr. 13

5) den ene part pålægges begrænsninger med hensyn til den mængde licensprodukter, han må fremstille eller sælge, eller antallet af handlinger, han må foretage til udnyttelse af den overførte teknologi, medmindre andet gælder i henhold til artikel 1, stk. 1, nr. 8, og artikel 2, stk. 1, nr. 13

6) licenstageren pålægges en forpligtelse til helt eller delvis at overdrage licensgiveren sine rettigheder til forbedringer eller nye anvendelser af den overførte teknologi

7) licensgiveren — også ved særskilte aftaler eller gennem en automatisk forlængelse af aftalens oprindelige løbetid som følge af indførelse af nye forbedringer —

pålægges en forpligtelse til ikke at meddele andre virksomheder licens på udnyttelse af den overførte teknologi på licenstagernes område i en periode af længere varighed end den i artikel 1, stk. 2 og 3, anførte, eller en af parterne i en periode af længere varighed end den i artikel 1, stk. 2 og 3, eller artikel 1, stk. 4, anførte, pålægges en forpligtelse til ikke at udnytte den overførte teknologi på den anden parts eller på andre licenstagernes område.

Artikel 4

1. Omfanget af fritagelsen efter nærværende forordning er tillige aftaler, der indeholder konkurrencebegrænsende forpligtelser, som ikke falder ind under artikel 1 og 2 og heller ikke under artikel 3, på betingelse af, at de pågældende aftaler anmeldes til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 1-3 i forordning (EF) nr. 3385/94, samt at Kommissionen ikke inden for en frist på fire måneder har rejst indsigelse mod fritagelsen.

2. Stk. 1 finder navnlig anvendelse, når

a) licenstageren ved aftalens indgåelse pålægges en forpligtelse til at acceptere kvalitetsforskrifter eller andre licenser eller køb af varer eller ydelser, der ikke er nødvendige af hensyn til en teknisk korrekt anvendelse af den overførte teknologi eller for at sikre, at licenstagernes produktion opfylder de kvalitetsnormer, der overholdes af licensgiveren og andre licenstagere

b) licenstageren pålægges et forbud mod at anfægte den hemmelige eller væsentlige karakter af den overførte teknologi eller gyldigheden af patenter, hvorpå der er meddelt licens inden for fællesmarkedet, og som tilhører licensgiveren eller en med denne forbundet virksomhed.

3. Den i stk. 1 fastsatte firemånedersfrist løber fra den dato, hvor anmeldelsen får virkning i henhold til bestemmelserne i artikel 4 i forordning (EF) nr. 3385/94.

4. For aftaler anmeldt før denne forordnings ikrafttrædelse kan bestemmelserne i stk. 1 og 2 påberåbes ved en meddelelse til Kommissionen, hvori der henvises til anmeldelsen og udtrykkeligt til bestemmelserne i denne artikel. Stk. 3 finder tilsvarende anvendelse.

5. Kommissionen har fire måneder til at rejse indsigelse mod fritagelse. Den skal rejse indsigelse, når en medlemsstat fremsætter anmodning herom senest to måneder efter den dato, hvor den har fået tilsendt den i stk. 1 omhandlede anmeldelse eller den i stk. 4 omhandlede meddelelse. Anmodninger herom skal være begrundet i argumenter, der bygger på traktatens konkurrenceregler.

6. Kommissionen kan til enhver tid trække en indsigelse mod fritagelse tilbage. Er indsigelsen rejst efter anmodning fra en medlemsstat, som fastholder den, kan indsigelsen kun tilbagetrækkes efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål.

7. Trækkes en indsigelse tilbage, fordi de implicerede virksomheder har godtgjort, at betingelserne i artikel 85, stk. 3, er opfyldt, finder fritagelsen anvendelse fra anmeldelsesdatoen.

8. Trækkes en indsigelse tilbage, fordi de implicerede virksomheder har ændret deres aftale, således at den nu opfylder betingelserne i artikel 85, stk. 3, finder fritagelsen anvendelse fra den dato, hvor ændringerne trådte i kraft.

9. Har Kommissionen rejst indsigelse, som ikke trækkes tilbage, får anmeldelsen de virkninger, der er fastsat i forordning nr. 17.

Artikel 5

1. Denne forordning finder ikke anvendelse på:

- 1) aftaler indgået mellem medlemmer af et patent- eller knowhow-fællesskab angående fælles udnyttelse af teknologi
- 2) licensaftaler indgået mellem konkurrenter, mellem hvilke der består et joint venture, eller mellem en af dem og joint venture-virksomheden, når licensaftalerne angår joint venture-virksomhedens aktiviteter
- 3) aftaler, hvorved den ene part meddeler den anden part en patent- og/eller knowhow-licens og af denne — også ved særskilt aftale eller gennem forbundne virksomheder — til gengæld får meddelt en patent-, varemærke- eller knowhow-licens eller eneforhandlingsret, for så vidt som parterne er indbyrdes konkurrenter med hensyn til de af aftalen omfattede produkter
- 4) licensaftaler indeholdende bestemmelser om andre intellektuelle ejendomsrettigheder end patenter, medmindre det kun drejer sig om accessoriske bestemmelser
- 5) aftaler, der udelukkende er indgået med henblik på salg.

2. Denne forordning finder dog anvendelse på:

- 1) de i stk. 1, nr. 2, omhandlede aftaler, hvorved en virksomhed meddeler patent- eller knowhow-licens til et af den stiftet joint venture, når licensprodukterne og de af de deltagende virksomheders andre produkter og tjenesteydelser, der af brugeren betragtes som indbyrdes udskiftelige eller substituerbare som følge af deres egenskaber, pris og anvendelse, ikke inden for fællesmarkedet eller en væsentlig del deraf tegner sig for:

— mere end 20 % af markedet for samtlige licensprodukter og indbyrdes udskiftelige eller substituerbare produkter eller tjenesteydelser, når licensen kun omfatter produktion

— mere end 10 % af markedet for samtlige licensprodukter og indbyrdes udskiftelige eller substituerbare produkter eller tjenesteydelser, når licensen omfatter såvel produktion som distribution

- 2) de i stk. 1, nr. 1, omhandlede aftaler samt de i stk. 1, nr. 3, omhandlede gensidige licenser, når parterne ikke inden for fællesmarkedet er pålagt nogen områdebegrænsning hvad angår fremstilling, anvendelse og markedsføring af licensprodukterne eller udnyttelsen af den overførte eller i fællesskab udnyttede teknologi.

3. Denne forordning finder fortsat anvendelse, dersom de i stk. 2, nr. 1, anførte markedsandele inden for to på hinanden følgende regnskabsår ikke overskrides med mere end en tiendedel; overskrides også denne grænse, gælder forordningen fortsat i endnu seks måneder regnet fra udgangen af det regnskabsår, hvori overskridelsen fandt sted.

Artikel 6

Denne forordning finder også anvendelse på:

- 1) aftaler, hvor licensgiveren ikke er indehaveren af den overførte knowhow eller patentet, men af patent- eller knowhow-indehaveren har fået bemyndigelse til at meddele licenser
- 2) aftaler om overdragelse af knowhow og/eller patenter, når den med udnyttelsen forbundne risiko fortsat bæres af den overdragende part, specielt når det vederlag, der betales for overdragelsen, beregnes på grundlag af den overtagende parts omsætning af de produkter, der fremstilles ved brug af den pågældende knowhow eller de pågældende patenter, de fremstillede mængder eller antallet af handlinger til udnyttelse af denne knowhow eller disse patenter
- 3) licensaftaler, hvor licensgiverens eller licenstagernes rettigheder og forpligtelser påhviler associerede virksomheder.

Artikel 7

Kommissionen kan i overensstemmelse med artikel 7 i forordning nr. 19/65/EØF lade fordelene ved anvendelsen af nærværende forordning bortfalde, såfremt den i et konkret tilfælde fastslår, at en aftale, der er fritaget efter denne forordning, alligevel har visse virkninger, som er uforenelige med betingelserne i traktatens artikel 85, stk. 3, og navnlig når:

- 1) aftalen bevirker, at licensprodukterne på licensområdet ikke udsættes for effektiv konkurrence fra identiske produkter eller tjenesteydelser eller produkter eller tjenesteydelser, der af brugerne betragtes som udskiftelige eller substituerbare med licensprodukterne som følge af deres egenskaber, pris og anvendelse, hvilket bl.a. kan være tilfældet, når licenstageren har en markedsandel på over 40 %.
- 2) licenstageren uden objektiv grund nægter at efterkomme ordrer, som uopfordret afgives af brugere eller forhandlere, der er etableret på andre licenstagernes områder, jf. dog artikel 1, stk. 1, nr. 6
- 3) parterne :
 - a) uden at det er objektivt berettiget, nægter at efterkomme ordrer fra brugere eller forhandlere, der er etableret på deres respektive område, og som agter at afsætte produkterne på andre områder inden for fællesmarkedet eller
 - b) lægger hindringer i vejen for, at brugere og forhandlere kan købe produkterne hos andre forhandlere inden for fællesmarkedet, bl.a. når de håndhæver intellektuelle ejendomsrettigheder eller træffer foranstaltninger til at forhindre disse brugere eller forhandlere i at erhverve produkter uden for licensområdet eller i, inden for licensområdet, at afsætte produkter, som er lovligt markedsført inden for fællesmarkedet af licensgiveren eller med dennes samtykke
- 4) parterne på tidspunktet for meddelelsen af licensen var indbyrdes konkurrerende producenter, og licenstagernes forpligtelse til at producere en vis minimumsmængde og udnytte den overførte teknologi efter bedste evne, jf. artikel 2, stk. 1, nr. 9 og 17, bevirker, at licenstageren afskæres fra at benytte konkurrerende teknologier.

Artikel 8

1. Ved anvendelsen af denne forordning sidestilles følgende med patenter :

- a) patentansøgninger
- b) brugsmodeller
- c) ansøgninger om registrering af brugsmodeller
- d) halvlederprodukters topografi
- e) »certificats d'utilité» og »certificats d'addition» efter fransk ret
- f) ansøgninger om »certificats d'utilité» og »certificats d'addition» efter fransk ret
- g) supplerende beskyttelsescertifikater for lægemidler eller andre produkter, for hvilket sådanne certifikater kan udstedes

h) certifikater på plantenyheder.

2. Denne forordning finder også anvendelse på aftaler om udnyttelse af en opfindelse, når der for licensområdet indgives en af de i stk. 1 nævnte ansøgninger senest et år efter aftalens indgåelse.

3. Denne forordning finder desuden anvendelse på rene patentlicens- og knowhow-licensaftaler samt blandede aftaler, hvis oprindelige løbetid automatisk forlænges ved indførelse af nye, patenterede eller ikke-patenterede forbedringer, som licensgiveren videregiver, forudsat at licenstageren har ret til at afvise sådanne forbedringer, eller aftaleparterne hver især kan opsigte aftalen ved den oprindelige løbetids udløb og derefter mindst hvert tredje år.

Artikel 9

1. De oplysninger, som er indhentet i medfør af bestemmelserne i artikel 4, må kun bruges til de i denne forordning omhandlede formål.

2. Kommissionen og medlemsstaternes myndigheder samt deres tjenestemænd og øvrige ansatte er forpligtet til ikke at give oplysninger om forhold, som de i medfør af denne forordning får kendskab til, og som ifølge deres natur er undergivet tavshedspligt.

3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 er ikke til hinder for offentliggørelse af oversigter eller redegørelser, som ikke indeholder oplysninger om enkelte virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder.

Artikel 10

Ved anvendelse af denne forordning gælder følgende definitioner :

- 1) ved »knowhow» forstås teknisk viden, som er hemmelig, væsentlig og identificeret i hensigtsmæssig form
- 2) ved »hemmelig» forstås, at denne knowhow som helhed eller i de enkelte elementers konkrete konstellation ikke er almindeligt kendt eller let tilgængelig, således at dens værdi til dels beror på det forspring, licenstageren opnår ved at få den overført ; begrebet skal ikke forstås i snæver betydning og indebærer ikke, at hvert enkelt element af denne knowhow skal være helt ukendt eller umulig at få adgang til uden om licensgiveren
- 3) ved »væsentlig» forstås, at den pågældende knowhow omfatter viden, som er nyttig, dvs. at det på tidspunktet for aftalens indgåelse med rimelighed skal kunne forventes, at den vil kunne forbedre licenstag-

rens konkurrenceevne, f.eks. ved at gøre det lettere for ham at trænge ind på et nyt marked eller give ham et forspring i konkurrencen med andre fabrikanter eller tjenesteydere, som ikke har adgang til den overførte hemmelige knowhow eller en tilsvarende hemmelig knowhow

- 4) ved »identificeret« forstår, at den pågældende knowhow skal være beskrevet eller lagret på et medium på en sådan måde, at det kan efterprøves, om den opfylder kriterierne for at være hemmelig og væsentlig, og om licenstagernes frihed til at udnytte sin egen teknologi ikke begrænses unødigt; denne knowhow kan identificeres ved en beskrivelse i licensaftalen eller i et særskilt dokument eller lagres på enhver anden hensigtsmæssig vis senest på tidspunktet for overførslen af den eller kort tid derefter, forudsat at det særskilte dokument eller mediet kan tilvejebringes om fornødent
- 5) ved »nødvendige patenter« forstår patenter, som det er nødvendigt at have licens på for at kunne udnytte den overførte teknologi, i den udstrækning hvori denne teknologi ikke eller kun i mindre omfang eller under større vanskeligheder eller med større omkostninger ville kunne udnyttes uden licensen; sådanne patenter skal således være af teknisk, juridisk eller økonomisk betydning for licenstageren
- 6) ved »licensaftaler« forstår rene patentlicenser eller rene knowhow-licenser samt blandede patent- og knowhow-licensaftaler
- 7) ved »overført teknologi« forstår den oprindelige produktionsknowhow og/eller de nødvendige produkt- eller procespatenter, der bestod ved indgåelsen af den første licensaftale, samt de forbedringer, der siden er tilført denne knowhow eller disse patenter, uanset om og i hvilket omfang de er blevet udnyttet af parterne eller af andre licenstagere
- 8) ved »licensprodukter« forstår de varer og tjenesteydelser, som kun kan fremstilles eller præsteres ved brug af den overførte teknologi
- 9) ved »licenstagernes markedsandel« forstår den andel, som de af licenstageren fremstillede produkter eller udførte tjenesteydelser, der af brugerne anses at kunne udskiftes med eller substituere licensprodukterne som følge af deres egenskaber, pris og anvendelse, tegner sig for af hele markedet for licensprodukterne og alle udskiftelige eller substituerbare produkter eller tjenesteydelser inden for fællesmarkedet eller en væsentlig del deraf
- 10) ved »udnyttelse« forstår enhver anvendelse af den overførte teknologi, bl.a. til fremstilling, aktivt eller passivt salg på et givet område, også selv om produktet ikke fremstilles på dette område, eller leasing af licensprodukter
- 11) ved »licensområde« forstår det område omfattende hele eller i det mindste en del af fællesmarkedet, inden for hvilket licenstageren har ret til at udnytte den overførte teknologi
- 12) ved »licensgiverens område« forstår de områder, for hvilke licensgiveren ikke har meddelt nogen licens på patenter eller knowhow omfattet af licensaftalen
- 13) ved »parallelle patenter« forstår patenter, der til trods for de forskelle, der fortsat består i mangel af ensartede nationale regler om industrielle ejendomsrettigheder, beskytter den samme opfindelse i forskellige medlemsstater
- 14) ved »forbundne« forstår
 - a) de virksomheder, hvori en aftalepart direkte eller indirekte
 - besidder mere end halvdelen af kapitalen eller driftsformuen eller
 - besidder mere end halvdelen af stemmerettighederne eller
 - har ret til at udpege mere end halvdelen af medlemmerne i bestyrelsen, direktionen eller de andre organer, som repræsenterer virksomheden i retlig henseende eller
 - har ret til at forestå ledelsen af virksomheden
 - b) de virksomheder, som direkte eller indirekte har de i litra a) anførte rettigheder eller muligheder for at øve indflydelse i en af de kontraherende virksomheder
 - c) de virksomheder, hvori en i litra b) omhandlet virksomhed direkte eller indirekte har de i litra a) nævnte rettigheder eller muligheder for at øve indflydelse
 - d) de virksomheder, hvori aftaleparterne eller associerede virksomheder i forening har de i litra a) nævnte rettigheder eller muligheder for at øve indflydelse; sådanne i fællesskab kontrollerede virksomheder anses at være forbundet med hver af aftaleparterne
- 15) ved »accessoriske bestemmelser« forstår bestemmelser angående udnyttelsen af andre intellektuelle ejendomsrettigheder end patenter, som ikke indeholder andre konkurrencebegrænsende forpligtelser end dem, der er knyttet til de pågældende patenter eller den pågældende knowhow, og som er omfattet af fritagelsen i medfør af denne forordning
- 16) ved en »forpligtelse« forstår såvel en kontraktlig forpligtelse som en samordnet praksis

- 17) ved »konkurrerende producenter« eller producenter af »konkurrerende produkter« forstås producenter, der markedsfører produkter, som af brugerne anses at kunne udskiftes med eller substituere licensprodukterne på grund af deres egenskaber, pris og anvendelsesformål.

Artikel 11

1. Forordning (EØF) nr. 556/89 ophæves med virkning fra den 1. april 1996.
2. Bestemmelserne i forordning (EØF) nr. 2349/84 finder fortsat anvendelse indtil den 31. marts 1996.
3. Forbuddet i traktatens artikel 85, stk. 1, finder ikke anvendelse på aftaler, der allerede består pr. 31. december 1996, og som opfylder de betingelser for fritagelse, der er fastsat i forordning (EØF) nr. 2349/84 eller forordning (EØF) nr. 556/89.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. januar 1996.

Artikel 12

1. Kommissionen foretager en regelmæssig evaluering af nærværende forordnings anvendelse, bl.a. med hensyn til den i artikel 4 fastsatte indsigelsesprocedure.
2. Kommissionen udarbejder inden udgangen af det fjerde år efter nærværende forordnings ikrafttrædelse en rapport om, hvordan den har fungeret, og tager på grundlag heraf stilling til, hvorvidt det er ønskeligt at foretage tilpasninger af den.

Artikel 13

Denne forordning træder i kraft den 1. april 1996.

Den anvendes indtil den 31. marts 2006.

Bestemmelserne i artikel 11, stk. 2, finder dog anvendelse fra den 1. januar 1996.

På Kommissionens vegne

Karel VAN MIERT

Medlem af Kommissionen
